

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยมีวิธีดำเนินงานเป็นลำดับขั้นดังนี้

เครื่องมือในการวิจัย

ก. สร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องและศึกษาหนังสือแบบเรียนศีลธรรมชั้น ม.ศ.4-5 คู่มือครูในการสอนศีลธรรมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรวิชาศีลธรรมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำความคิดเห็นมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามสำหรับครูและนักเรียนอย่างละ 1 ชุด ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามแบบให้เลือกตอบ (Multiple Choice) และแบบตอบเสรี (Open - ended)

ข. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับประชากรที่เลือกไว้ 20 คน ซึ่งเป็นครู ซึ่งเคยสอนศีลธรรมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 5 คน และนักเรียนอาชีวศึกษา 15 คน จากโรงเรียนพาณิชยการสันติราษฎร์ แล้วนำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์ค่าตอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อจะนำไปใช้กับประชากรที่แท้จริงในการวิจัย

วิธีเลือกตัวอย่างประชากร

ก. กำหนดโรงเรียนที่จะใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 16 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในนครหลวงกรุงเทพมหานคร โดยสุ่มจากโรงเรียนอาชีวศึกษาทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งมีทั้งหมด 26 โรงเรียน

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) คือจับฉลากรายชื่อโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีอยู่ในนครหลวงกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่าได้โรงเรียน

ที่เป็นตัวอย่างประชากรสำหรับที่จะส่งแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งโรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง และสหศึกษากังนี้

โรงเรียนชาย

1. โรงเรียนช่างกลไทยสุริยะ
2. โรงเรียนช่างกลสยาม
3. โรงเรียนการช่างวัดราชสิทธิาราม
4. วิทยาลัยกรุงเทพโปลิเทคนิค
5. โรงเรียนการช่างอินทราชัย
6. โรงเรียนกรุงเทพช่างกล

โรงเรียนหญิง

1. โรงเรียนการช่างสตรีชนบุรี
2. โรงเรียนการช่างสตรีพระนครใต้
3. โรงเรียนการช่างสตรีโชติเวช
4. โรงเรียนเสาวภา

โรงเรียนสหศึกษา

1. วิทยาลัยพาณิชยการพระนคร
2. โรงเรียนก่อสร้างอุเทนถวาย
3. โรงเรียนเพาะช่าง
4. โรงเรียนพาณิชยการราชดำเนิน
5. โรงเรียนจารุพาณิชย์
6. โรงเรียนพระนครวิทยาพาณิชย์

ข. ตัวอย่างประชากรที่เป็นครูผู้กำลังสอนวิชาศีลธรรมในโรงเรียนที่ได้สุ่มตัวอย่างไว้แล้วทุกคน เพราะจำนวนครูที่สอนวิชานี้มีอยู่จำกัด ประมาณโรงเรียนละ 1 คน เท่านั้น นอกจากโรงเรียนใหญ่ ๆ จึงจะมีครู 2 คน รวมประชากรที่เป็นครูมีจำนวน 20 คน

ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.4-5-6) สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากรายชื่อนักเรียนในโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,000 คนขึ้นไปใช้ระดับชั้นละ 3 คน ส่วนในโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่ถึง 1,000 คน ใช้นักเรียนชั้นละ 5 คน รวมนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 400 คน

การส่งและการเก็บแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งของครูและนักเรียนไปยังโรงเรียนอาชีวศึกษาต่าง ๆ ที่สุ่มได้ทั้งสิ้น 16 โรงเรียน แบบสอบถามที่ส่งไปให้ครูและนักเรียนได้รับคืนมาครบถ้วนรวมทั้งสิ้น 420 ฉบับ

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้คิดค่าตอบของครูและนักเรียนเป็นร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ส่วนค่าตอบของครูและนักเรียนบางข้อซึ่งใช้แบบหาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักค่าตอบ (rating scale) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

จากนั้นจึงแปลความหมายของค่าสถิติที่ได้จากผลการวิเคราะห์

ข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์มี 2 ส่วนคือ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครูและข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนักเรียน

ข้อมูลจากแบบสอบถามครูแยกได้ดังนี้

ภาค 1 เป็นข้อความทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับตัวครู หรือประสบการณ์ของครูผู้สอน
ศิลปกรรม

ภาค 2 เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสอนวิชาศิลปกรรม รวมทั้งปัญหาที่ครูประสบ
ในการสอน

ภาค 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการสอนวิชาศิลปกรรม
ส่วนแบบสอบถามนักเรียนแยกได้ดังนี้

ภาค 1 เป็นข้อความทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับนักเรียน

ภาค 2 เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเรียนวิชาศิลปกรรมของนักเรียนซึ่งรวมทั้ง
อุปสรรคและปัญหาที่นักเรียนประสบในการเรียนศิลปกรรม

ภาค 3 เป็นความคิดเห็นที่นักเรียนต้องการจะเรียนวิชาศิลปกรรม